

Kasperspad 28, Dordrecht

Leger des Heils

Algemeen

Het kerkgebouw aan het Kasperspad is in 1937 gebouwd door de Gereformeerde Gemeente. Opvallend aan het gebouw is de verstopte ligging in een bouwblok. Deze kerk is het eerste gebouw voor de Gereformeerde Gemeente, die in 1930 in Dordrecht is ontstaan. In 1977 werd deze kerk te klein en verhuisde de Gereformeerde Gemeente naar de Julianakerk. Nieuwe eigenaar werd het Leger des Heils. De kerk heeft geen monumentale status.

Gebouw en omgeving

De kerk bestaat uit een kerkzaal met een hoog en steil dak met daarachter lagere nevenruimten en een woning. Een toren ontbreekt. Kerkelijke uitstraling komt tot uitdrukking in het dubbele hoge steile zadeldak en het halfronde venster in de voorgevel. De kerk heeft een kenmerkende jaren '30 stijl die sober is uitgevoerd.

De stedenbouwkundige rol en zichtbaarheid van het gebouw is beperkt door de verstopte ligging in het midden van een bouwblok, verborgen achter woningen. Daar staat tegenover dat de ligging een intiem karkarakter geeft en dat de schaal van het gebouw indrukwekkend is.

Het gebouw is een zorgvuldige compositie en past qua architectuur bij de omgeving.

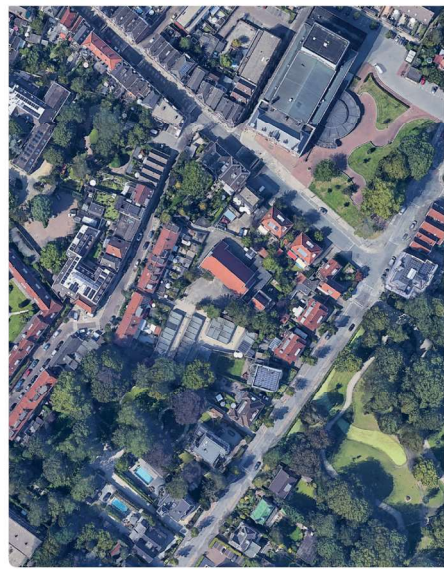
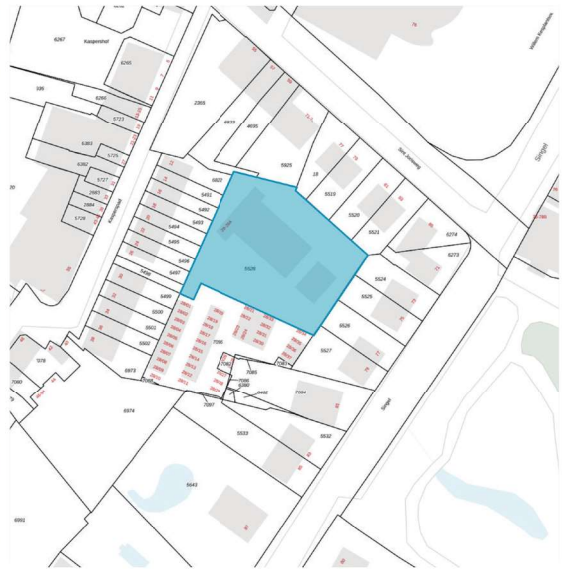
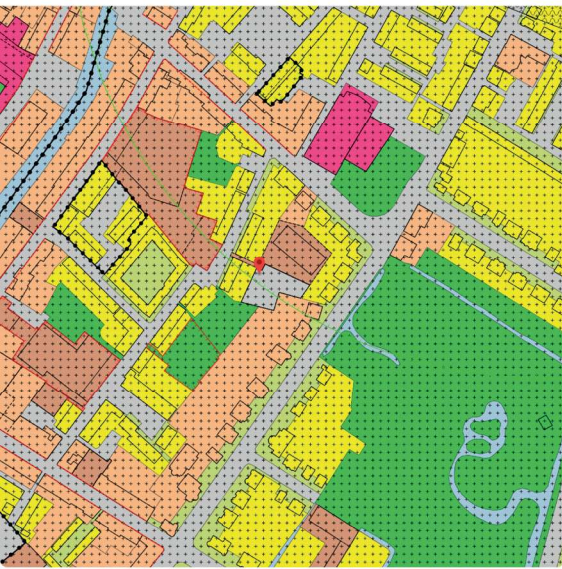
'Het gebouw heeft een markant hoog zadeldak en ligt besloten in het midden van een bouwblok.'

Interieur

Deze kerkruimte heeft een warme sfeer dankzij het met hout afgewerkte spitsbooggewelf en de lambriseringen. De kerkzaal is na de verbouwing door het Leger des Heils sterk gewijzigd. Van oorsprong stonden er banken in de richting van een hoge preekstoel. Deze bankenrijen en het liturgisch meubilair zijn verdwenen. De huidige inrichting met stoelen, vloerbedekking en houten achterwanden beoogt duidelijk een meer huiselijke sfeer en een flexibeler gebruik.

Naam	Leger des Heils
Adres	Kasperspad 28
Huidige functie	Religieus
Huidige denominatie	(LdH) Leger des Heils
Oorspronkelijke denominatie	Gereformeerde Kerken in Nederland
Bouwjaar	1937
Jaar buiten gebruik	n.v.t.
Architect	C.A. Sparreboom
Monumentenstatus	geen

Dubbeldamseweg-Noord 19, Dordrecht

Nieuw-Apostolische Kerk

Algemeen

De Nieuw-Apostolische Kerk is in 1939 ontworpen door de Hilversumse architect C. M. Bakker, in de stijl van de bekende architect Dudok. De kerk is met zijn strakke kubusvormen een uitzondering in de 19e-eeuwse Schil, waar vooral traditionele architectuur te vinden is.

De kerk is gebouwd in opdracht van de Hersteld Apostolische Gemeente Amsterdam. Na een scheuring in 1946 gingen de Nieuw-Apostolische Kerk en het Apostolisch Genootschap afzonderlijk verder. De rechter wees de gebouwen toe aan de Nieuw Apostolische Kerk, waaronder ook dit gebouw. In 1952 werd een kosterswoning toegevoegd.

De kerk is een gemeentelijk monument en is nog steeds in gebruik bij de Nieuw-Apostolische Kerk.

Gebouw en omgeving

De Nieuw-Apostolische Kerk heeft een functionalistische bouwstijl met kubusvormige volumes, waaronder een toren. De kerk bevindt zich aan één van de radiaalwegen in de 19e-eeuwse Schil, samen met de Christelijke Gereformeerde Kerk en de Wilhelminakerk. De kerk heeft een belangrijke stedenbouwkundige rol, onder andere door de zichtbaarheid en de afwijkende vormgeving.

'De kerk is met zijn strakke kubusvormen een uitzondering in de 19e-eeuwse Schil.'

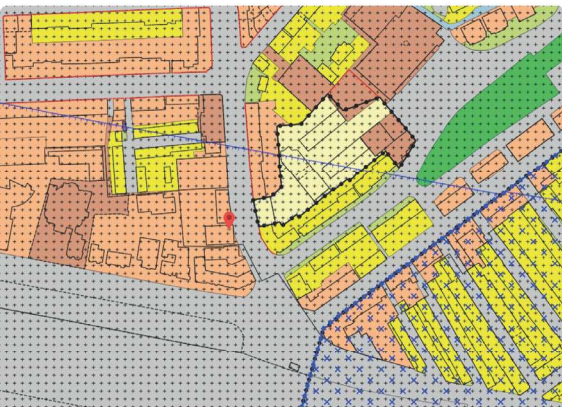

Interieur

De kerkrimte heeft door de witte muren en de vele vensters een hoge, lichte uitstraling. De inrichting is, anders dan de buitenzijde, zeer sober, met eenvoudige houten banken op een rode vloerbedekking.

De kerkzaal is in 2012 gerenoveerd en verkleind door een inbouw aan de achterzijde.

Naam	Nieuw-Apostolische Kerk
Adres	Dubbeldamseweg-Noord 19
Huidige functie	Religieus
Huidige denominatie	(NAK) Nieuw-Apostolische Kerk
Oorspronkelijke denominatie	Hersteld Apostolische Gemeente
Bouwjaar	1939
Jaar buiten gebruik	n.v.t.
Architect	C.M. Bakker
Monumentenstatus	Gemeentelijk Monument

Kasperspad 81, Dordrecht

Arrahmaan Moskee

Algemeen

Met de komst van Marokkanen naar Dordrecht sinds de jaren 60 van de vorige eeuw ontstond de behoefte aan een gebedshuis voor moslims. Lange tijd maakten de Dordtse moslims gebruik van bestaande gebouwen die zij omvormden tot moskee.

Aan het Kasperspad 81 namen zij een oud schoolgebouw in gebruik. In 2010 werd dit uitgebreid en omgevormd tot een moderne moskee met zowel Marokkaanse als Nederlandse kenmerken.

De moskee heeft geen monumentenstatus.

Gebouw en omgeving

Moskee Arrahmaan kreeg zijn huidige vormgeving in 2010. Het gebedshuis heeft een opvallende architectuur waarin de constructieve elementen aan de buitenzijde zichtbaar zijn. De expressieve vormtaal en warme aardetinten verwijzen naar zowel Marokko als Nederland.

In 2010 is een minaret gewijzigd en in 2021 is een lift geplaatst.

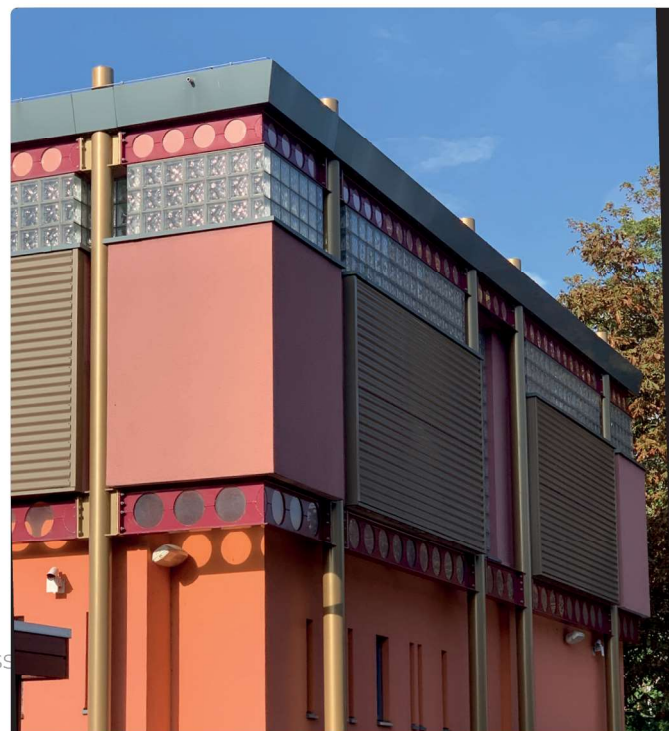
De Moskee Arrahmaan ligt verscholen op een binnenterrein aan het Kasperspad en speelt daardoor een kleine stedenbouwkundige rol.

Interieur

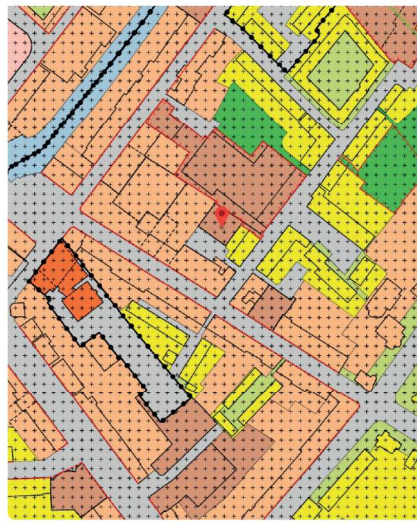
Van het interieur zijn geen gegevens beschikbaar.

"De Arrahmaan Moskee vervangt een voormalig schoolgebouw op dezelfde locatie.

Naam	Arrahmaan Moskee
Adres	Kasperspad 81
Huidige functie	Religieus
Huidige denominatie	(MM) Moslims Marokkaans
Oorspronkelijke denominatie	Moslims Marokkaans
Bouwjaar	2010
Jaar buiten gebruik	n.v.t.
Architect	onbekend
Monumentenstatus	geen

Mauritsweg 286, Dordrecht

Julianakerk

Algemeen

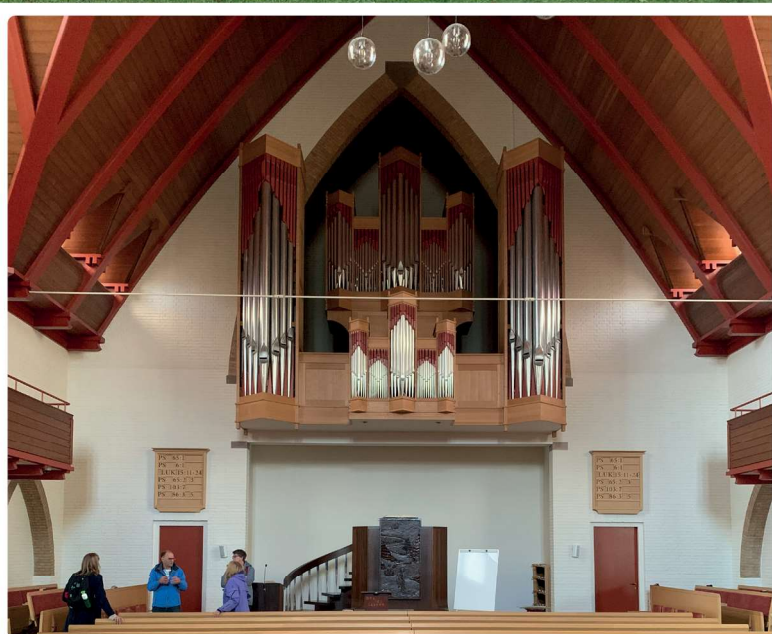
De Julianakerk is in 1928 gebouwd voor de Gereformeerde Kerk. De kerk is een ontwerp van de lokale architecten Bakker en Van Herwijnen. Het gebouw is een typisch voorbeeld van een gereformeerde stadskerk uit de jaren 1920 / 1930. Zo heeft de kerk een kruisvorm met een vieringtoren met naaldspits, in een aan de Amsterdamse School verwante stijl.

De gereformeerde kerk werd in 1976 gesloten en verkocht aan de Gereformeerde Gemeente. Deze gemeente zocht een nieuw gebouw, omdat hun vorige gebouw aan het Kasperpad te klein geworden was. Ook de Julianakerk bleek naar enkele jaren te klein. Hierom werd het gebouw in 2005 intern verbouwd. Zo is onder andere de achtergalerij vergroot en zijn nieuwe banken in een nieuwe compositie geplaatst. De kerk heeft nu circa 1000 zitplaatsen.

De kerk is een gemeentelijk monument en is nog steeds in gebruik bij de Gereformeerde Gemeente.

'De Julianakerk is een typisch voorbeeld van een gereformeerde stadskerk uit de jaren 1920 / 1930.'

Gebouw en omgeving

De Julianakerk is een kruiskerk met vieringtoren en bouwvolumes van verschillende hoogten en diepten in een voor die tijd kenmerkende, donkere baksteen. Naast de kerk bevinden zich een pastorie en een kosterswoning.

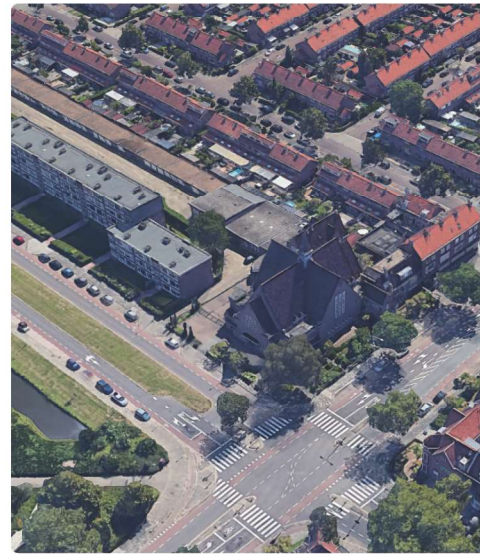
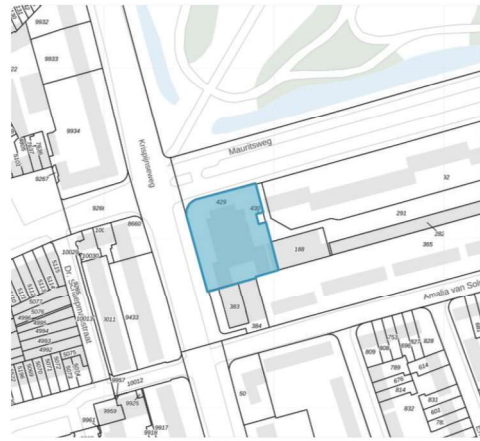
De kerk heeft een belangrijke stedenbouwkundige rol op de grens van de wijken Oud- en Nieuw-Krispijn aan de kruising van twee hoofdwegen en aan het Weizigtpark. Het gebouw onderscheidt zich in schaal en functie van de omgeving en is daarmee duidelijk zichtbaar in de omgeving.

Interieur

De kerkrimte van de Julianakerk is een samenstelling van oudere en nieuwere elementen. Toch is de onderlinge eenheid groot. De ruimte bestaat uit een kruisvorm met overwelingen en aan elke zijde een galerij. De banken zijn gericht op de preekstoel, met daarboven het orgel. Sinds de eigenaarswissel in 1977 is de kerkzaal in twee fasen (1977 en 2001) vrijwel geheel gemoderniseerd.

Niet meer origineel zijn: de vloer, het liturgisch meubilair, het orgelfront, de banken, de rechthoekige glas-in-lood vensters en de rode kleurstelling. De oriëntatie en het focuspunt (preekstoel) zijn echter ongewijzigd.

Naam	Julianakerk
Adres	Mauritsweg 286
Huidige functie	Religieus
Huidige denominatie	(GG) Gereformeerde Gemeenten
Oorspronkelijke denominatie	Gereformeerde Kerken in Nederland
Bouwjaar	1928
Jaar buiten gebruik	n.v.t.
Architect	Bakker en van Herwijnen
Monumentenstatus	Gemeentelijk Monument

Bosboom Toussaintstraat 67, Dordrecht

Johanneskerk

Algemeen

De Johanneskerk is in 1928 gebouwd onder de naam Hervormde Zuiderkerk naar ontwerp van de lokale architecten Pols en Van der Made. Dat in eenvoud schoonheid kan schuilen bewijst dit gebouw: een kleinschalige kerk met een dakruiter en een opvallend glas-in-loodvenster van de Dordtse glaskunstenaar Toon Berg. Vanaf 1964 heet de kerk 'Johanneskerk'. Sinds 1983 is het gebouw in gebruik als buurtcentrum. De kerk heeft geen monumentale status.

Gebouw en omgeving

De Johanneskerk is een kleine kerk met zadeldak en dakruiter. Het gebouw is ontworpen in samenhang met de naastgelegen woonhuizen. Deze situatie is gaaf bewaard gebleven.

De voormalige kerk heeft een belangrijke stedenbouwkundige rol door de centrale ligging op een hoek en aan één van de groene hoofdassen met bomenrijen van de wijk Oud-Krispijn, haar herkenbaarheid en de aansluiting bij omliggende bebouwing.

Interieur

De voormalige kerkzaal is in gebruik als bijeenkomstruimte. De ruimtelijkheid is nog (deels) te ervaren. De oorspronkelijke inventaris is er niet meer, wel is het glas-in-loodvenster van Toon Berg nog aanwezig.

Naam	Johanneskerk (van oorsprong: Zuiderkerk)
Adres	Bosboom Toussaintstraat 67
Huidige functie	Cultureel en maatschappelijk en religieus
Huidige denominatie	n.v.t.
Oorspronkelijke denominatie	Nederlandse Hervormde Kerk
Bouwjaar	1928
Jaar buiten gebruik	1983
Architect	Pols en Van der Made
Monumentenstatus	geen

Nassauweg 1, Dordrecht

Pauluskerk

Algemeen

De hervormde Pauluskerk is in 1954 ontworpen door de Amsterdamse architect J. Roodenburgh, die meerdere hervormde kerken in het land heeft ontworpen. De kerk heeft een strakke vormgeving, waarbij alle functies als onderscheidende volumes om een plein zijn gegroepeerd. Dit is typisch voor een hervormde kerk uit de wederopbouwperiode. Zo wordt het traditionele beeld van een kerkgebouw (kerk met zadeldak en toren) op een vernieuwende manier vormgegeven. De kerk was lange tijd het vanzelfsprekende hoogtepunt in de wijk, letterlijk en figuurlijk.

De kerkzaal is recent gerenoveerd, maar daarbij is de originele inventaris intact gebleven. Het gebouw is een gemeentelijk monument en wordt gebruikt door een hervormde wijkgemeente, onderdeel van de Protestantse Kerk in Nederland.

Gebouw en omgeving

De Pauluskerk laat met strakke lijnen alleen de essentie van het traditionele kerkgebouw zien: de kerkzaal met zadeldak, losstaande toren, benadrukte entreepartij, alledaagse (en daarom lagere) nevenruimten en een pastorie. De onderdelen van het gebouw zijn aaneengeschakeld rond een plein, daaromheen bevindt zich groen. Het ensemble is nog geheel intact.

'De Hervormde Pauluskerk heeft een strakke vormgeving, waarbij alle functies als onderscheidende volumes zijn gegroepeerd om een plein.'

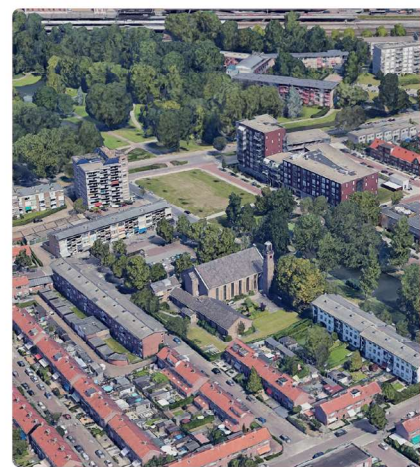
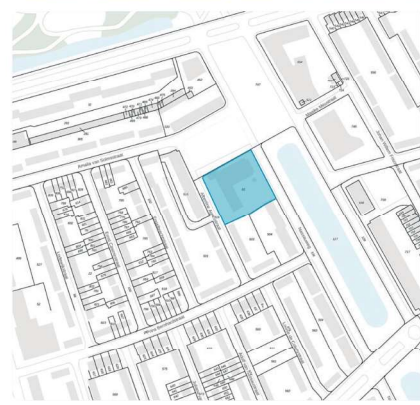
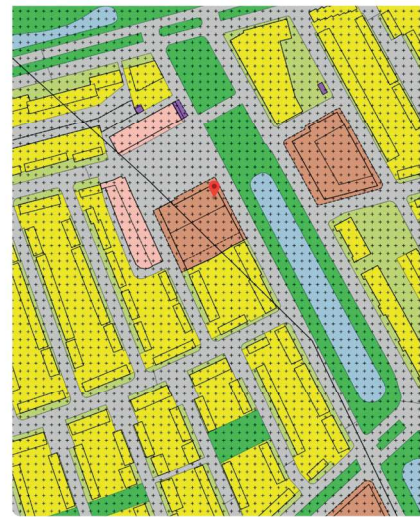

De kerk heeft een centrale rol in de naoorlogse wijk Nieuw-Krispijn, vanwege de ligging en de beeldbepalende toren. Het complex bevindt zich aan de groene hoofdsingel van de wijk die het wijkpark en de begraafplaats verbindt. Langs deze singel, de Nassauweg, bevinden zich de publieke voorzieningen van de wijk zoals scholen en winkels.

Interieur

De hoge, lichte kerkzaal van de Pauluskerk combineert een traditionele inrichting met een moderne vormtaal. Traditioneel zijn de in de lengterichting opgestelde banken en de centraal opgestelde, hoge preekstoel. Vernieuwender is de strakke vormtaal en het verticale lijnenspel van de repeterende draagconstructie en de aandachtswand achter de preekstoel. Het interieur is vrijwel gaaf bewaard.

Naam	Pauluskerk
Adres	Nassauweg 1
Huidige functie	Religieus
Huidige denominatie	(PKN) Protestantse Kerk in Nederland
Oorspronkelijke denominatie	Nederlandse Hervormde Kerk
Bouwjaar	1954
Jaar buiten gebruik	n.v.t.
Architect	J. Roodenburgh
Monumentenstatus	Gemeentelijk Monument

Markettenweg 10, Dordrecht

Nathanaëlkerk

Algemeen

De Nathanaëlkerk van de Oud Gereformeerde Gemeente in Nederland te Dordrecht is in 1980 ontworpen door een ouderling van de gemeente: architect Leo Oskam. Drie jaar daarvoor was de gemeente officieel ontstaan in Dordrecht. Oskam heeft meerdere kerkgebouwen in Dordrecht ontworpen. Het kerkgebouw is sober en aan de straatzijde nauwelijks als kerk te herkennen. Dit komt mede doordat de kerkzaal vanaf de straat aan het oog onttrokken wordt door de aangebouwde pastorie die als woonhuis volledig opgaat in het bouwblok van woningen. Ook de geringe hoogte, de geslotenheid van de kerkzaal en de afwezigheid van een toren dragen hieraan bij.

Het gebouw wordt nog steeds gebruikt door de Oud Gereformeerde Gemeente in Nederland. Het gebouw heeft geen monumentenstatus.

Gebouw en omgeving

De kerkzaal is een achthoekige ruimte met plat dak, uitgevoerd in een voor de jaren '80 kenmerkende betonsteen. De kerk bevindt zich aan de Markettenweg, aan de achterzijde van het station. Het gebied is een reststukje tussen het spoor, de wijk Nieuw-Krispijn en het Weizigtpark. De stedenbouwkundige rol van de kerk is gering door de ligging, beperkte zichtbaarheid en introverte uitstraling. Het gebouw vormt een ensemble met de aangebouwde hogere pastorie, waarachter het verscholen ligt.

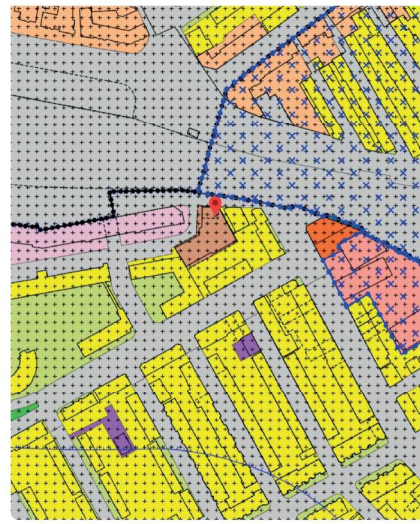
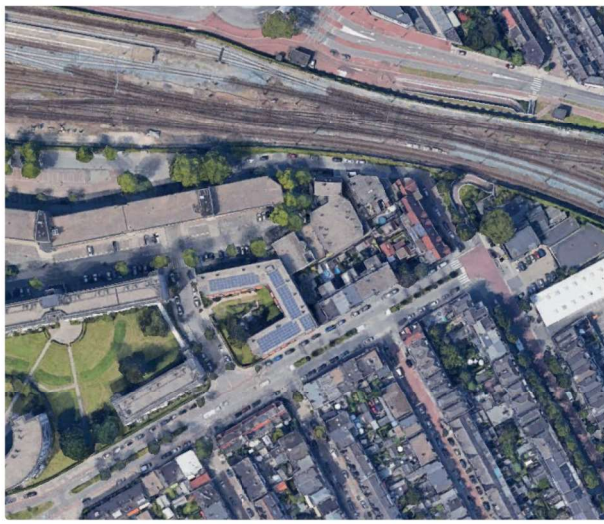
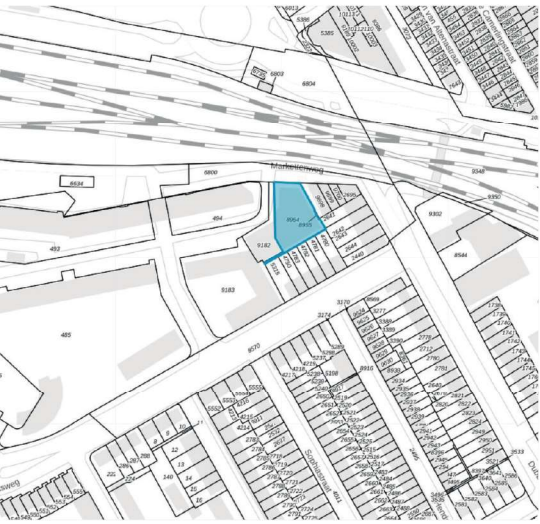
'De Nathanaëlkerk van de Oud Gereformeerde Gemeente in Nederland te Dordrecht is ontworpen door Leo Oskam, een ouderling van de gemeente.'

Interieur

De kerkzaal is een lage, eenvoudig vormgegeven ruimte met muren in schoonmetselwerk en een plafond dat is afgewerkt met aluminium. De inventaris van kerkbanken, orgel en preekstoel met klankbord is in samenhang ontworpen. Aan weerszijden van de preekstoel bevinden zich de kerkenraadsbanken.

Naam	Nathanaëlkerk
Adres	Markettenweg 10
Huidige functie	Religieus
Huidige denominatie	(OGGN) Oud Gereformeerde Gemeenten in Nederland
Oorspronkelijke denominatie	Oud Gereformeerde Gemeenten in Nederland
Bouwjaar	1980
Jaar buiten gebruik	n.v.t.
Architect	Leo Oskam
Monumentenstatus	geen

Van Baerlestraat 130, Dordrecht

Apostolisch Genootschap

Algemeen

De kerk van het Apostolisch Genootschap is in 2005 gebouwd naar ontwerp van Martin Eijkelenboom van Terrena Architecten. Dit bureau ontwierp vaker voor dit genootschap. Voorbeelden staan in Eindhoven, Vlissingen, Hilversum en Leiden. De nieuwe kerk van het Apostolisch Genootschap is een opvallend gebouw, mede door het hoge, spitsboogvormige aluminium dak.

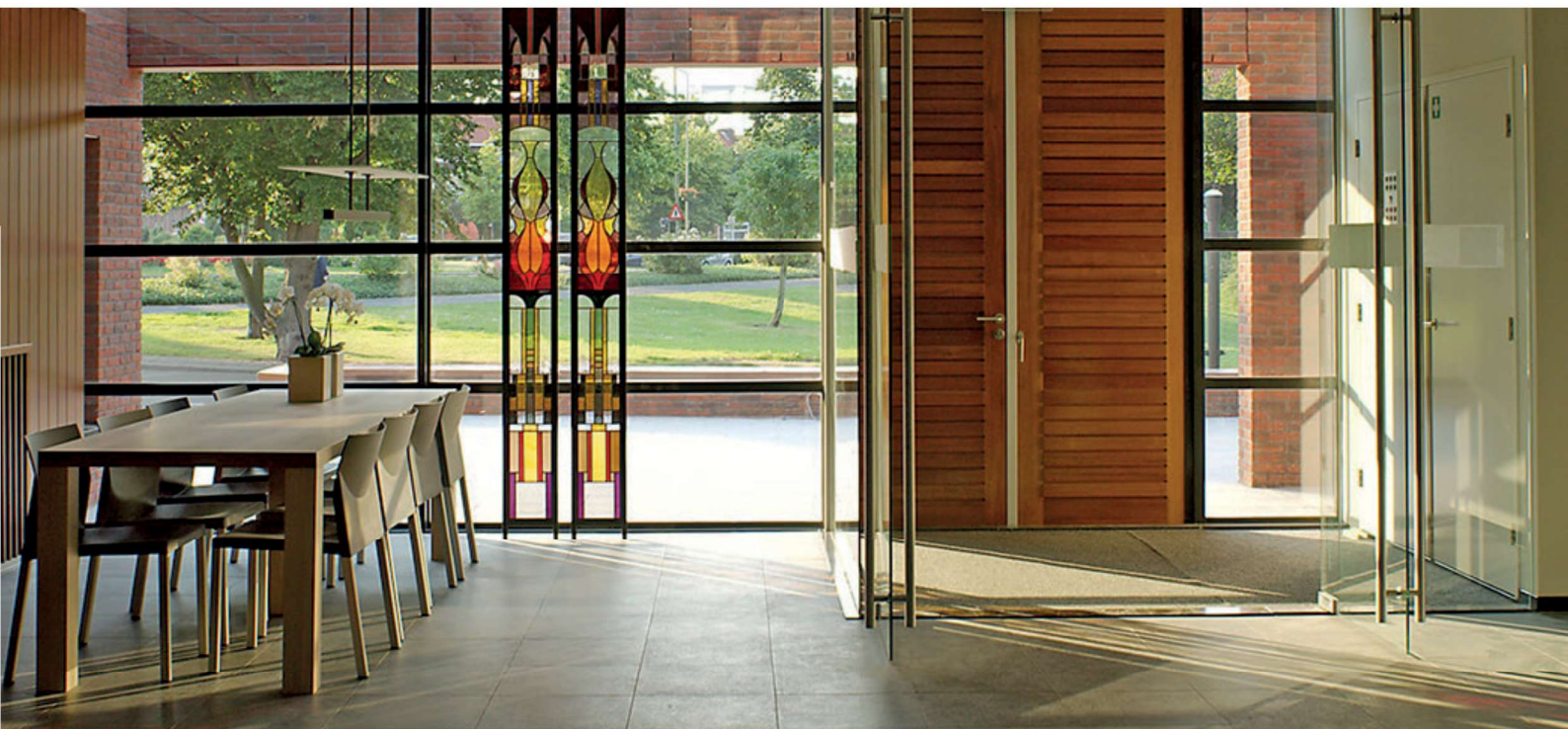
Sinds de jaren 90 van de 20e eeuw is er weer hernieuwde aandacht voor het ontwerp van kerken. Dit leidt tot een aantal opvallende kerkgebouwen. Deze kerk past in die trend door de opvallende dakvorm en kwalitatief hoogstaande materialisering en vormgeving. In de kerk bevinden zich vele glas-in-loodvensters van gemeentelid Carla de Vries.

Na een scheuring in 1946 gingen de Nieuw Apostolische Kerk en het Apostolisch Genootschap afzonderlijk verder. De rechter wees de gebouwen toe aan de Nieuw Apostolische Kerk. Het Apostolisch Genootschap bouwde daarom in 1954 een nieuwe kerk. Dat gebouw is in 2004 afgebroken en op dezelfde plaats is deze nieuwe kerk gebouwd.

De kerk heeft geen monumentale status.

'De nieuwe kerk van het Apostolisch Genootschap is een opvallend gebouw, mede door het hoge, spitsboogvormige aluminium dak.'

Gebouw en omgeving

De kerk heeft een spitsboogvormig dak van aluminium op een bakstenen plint. Tussen dak en plint bevinden zich stroken van glas. De gevelwanden zijn van baksteen. De kleur van de bakstenen plint zoekt aansluiting bij die van de omliggende woningen.

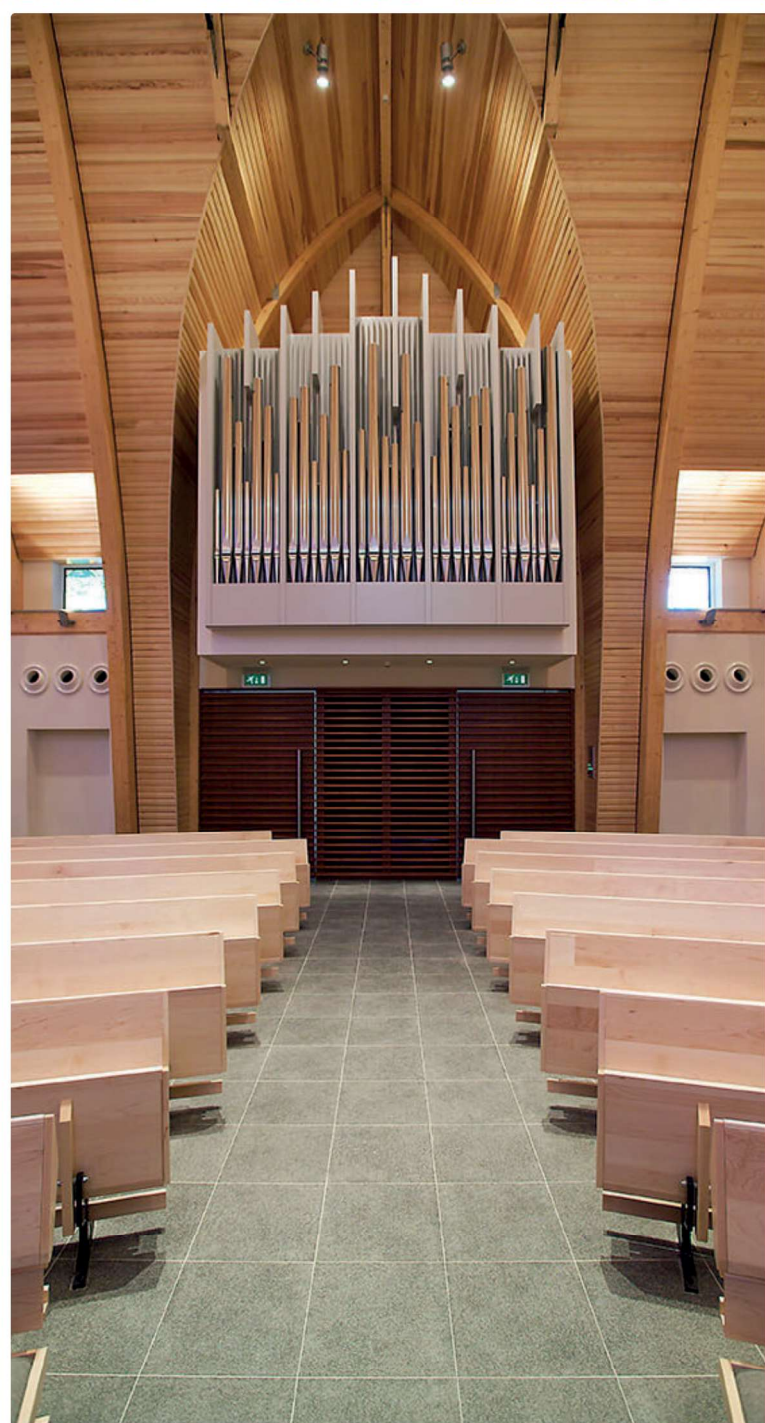
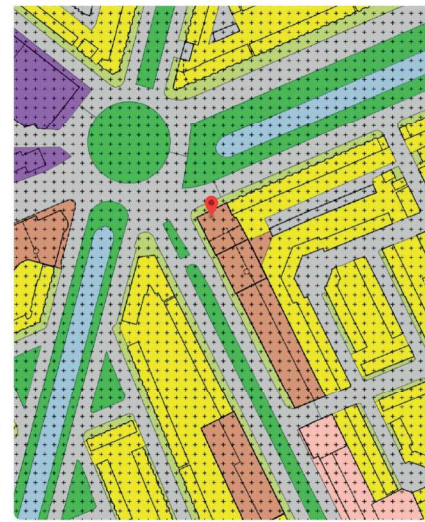
Het kerkgebouw ligt aan het Hugo de Grootplein, een centraal knooppunt van meerdere buurten van de wijk Oud-Krispijn. Deze wijk is de eerste stadsuitbreiding ten zuiden van de spoorlijn, waarvan de bouw startte in 1915.

De kerk heeft een belangrijke stedenbouwkundige rol in Oud-Krispijn, vanwege de prominente ligging en zichtbaarheid. Het gebouw bevindt zich namelijk in de zone van de Brouwersdijk, een hoofdweg met belangrijke wijkvoorzieningen als scholen en winkels. Ook sluit het gebouw aan bij de omgeving en tegelijkertijd heeft het een kenmerkende vormgeving.

Interieur

De kerkruimte heeft een moderne vormgeving, met traditionele elementen zoals een houten spitsbooggewelf en glas-in-loodvensters. Het hoge, houten gewelf geeft de zaal een duidelijke ruimtelijke beleving en samenhang. De ruimte is licht door witte wanden en de lichte houten banken.

Naam	Apostolisch Genootschap
Adres	Van Baerlestraat 130
Huidige functie	Religieus
Huidige denominatie	(AG) Het Apostolisch Genootschap
Oorspronkelijke denominatie	Het Apostolisch Genootschap
Bouwjaar	2004
Jaar buiten gebruik	n.v.t.
Architect	E.M. (Martin) Eijkelenboom
Monumentenstatus	geen

Noordendijk 262, Dordrecht

Noorderkerk

Algemeen

De Noorderkerk is in 1949 gebouwd naar ontwerp van Henri Pino. De kerk is een sobere wederopbouwkerk met een kleine dakruiter. Het gebouw is een voorbeeld van een vroege wederopbouwkerk die vanwege de grote materiaalschaarste direct na de oorlog zeer sober is uitgevoerd, maar ook zeer zorgvuldig. De kerk vervangt een oudere, gelijknamige kerk die naast scheepswerf De Biesbosch op de Staart heeft gestaan. De van oorsprong Nederlandse Hervormde Kerk is sinds 2004 in gebruik bij Pinkstergemeente Het Keerpunt.

Gebouw en omgeving

De Noorderkerk is een langgerekt gebouw met zadeldak, dakruiter en entreeportaal. Het kerkgebouw bevindt zich aan de Noordendijk, een eeuwenoude polderdijk die inmiddels temidden van woonwijken ligt. In het gebied achter de dijk lagen eeuwenlang de 'balkengaten' van Dordrecht. Dat zijn inhammen waar voorraden boomstammen lagen te wachten op verwerking door onder andere houtzaagmolens. De houthandel is belangrijk geweest voor Dordrecht. In de jaren '50 zijn de balkengaten gedempt en zijn op dit nieuwe land scholen en deze kerk gebouwd.

De kerk heeft een belangrijke stedenbouwkundige rol door de historische gelaagdheid van de plek. De samenhang met de omgeving is beperkt.

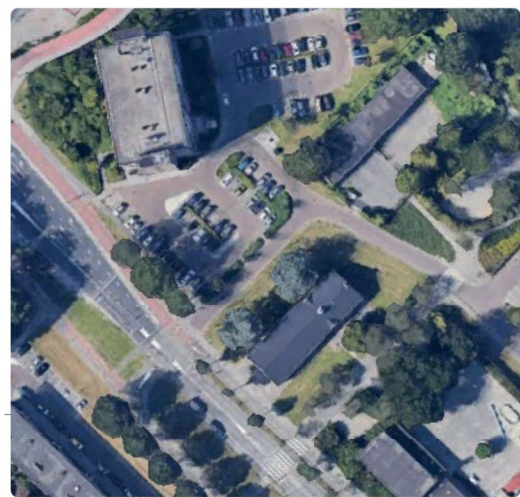
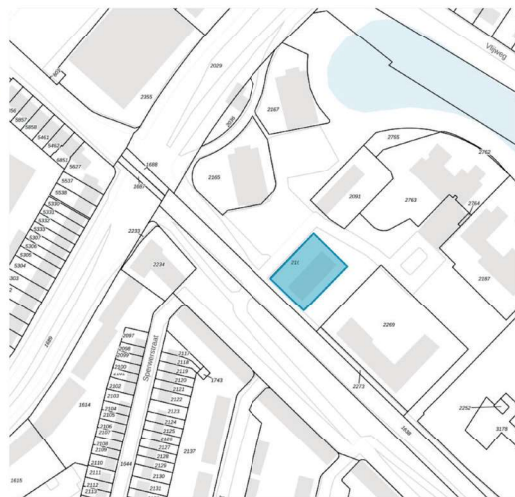
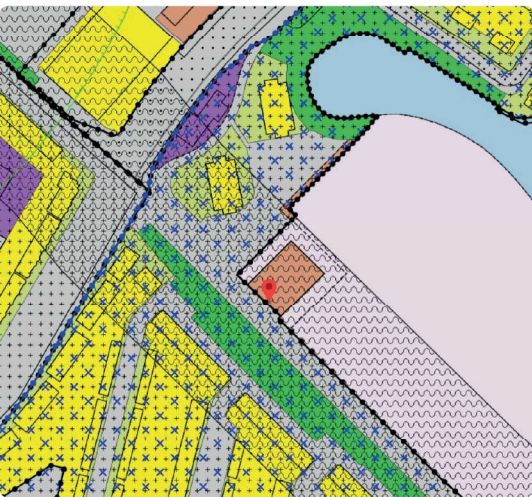
'Het gebouw is een voorbeeld van een vroege wederopbouwkerk'

Interieur

De kerkzaal is een lichte ruimte door de vele vensters. Karakteristiek voor de ruimte is de houten overspanning. De kleine kerkzaal is in de lengte georiënteerd met stoelen richting het podium. De materialisering en het meubilair zijn sober.

Naam	Noorderkerk
Adres	Noordendijk 262
Huidige functie	Religieus
Huidige denominatie	(EG) Pinkstergemeente Het Keerpunt
Oorspronkelijke denominatie	Nederlandse Hervormde Kerk
Bouwjaar	1949
Jaar buiten gebruik	n.v.t.
Architect	Henri Pino
Monumentenstatus	geen

Plein 1940-1945 1, Dordrecht

Petruskapel

Algemeen

De Petruskapel is in 1958 gebouwd als tijdelijke kerk voor de Gereformeerden op de Staart in Dordrecht. De kapel is echter anno 2022 nog steeds in gebruik. Ondanks het tijdelijke karakter is het gebouw met grote zorg vormgegeven en gedetailleerd. Bijzonder zijn de detaillering van de vensters en de materialisering van de kopgevels. De kapel heeft rondom een groene ruimte. Het ontwerp van de kapel is van J. de Gruyter, destijds stedenbouwkundige bij de gemeente Dordrecht.

In de jaren 70 van de 20e eeuw zijn Hervormden en Gereformeerden in dit gebouw gezamenlijk verder gegaan als Samen-op-Wegkerk. Daarom werd de kapel in 1978 aan de voorzijde uitgebreid met twee vergaderzalen en voorzieningen.

De kapel heeft geen monumentenstatus en is in gebruik bij de Protestantse Gemeente Dordrecht.

'Ondanks het tijdelijke karakter is het gebouw met grote zorg vormgegeven en gedetailleerd.'

Gebouw en omgeving

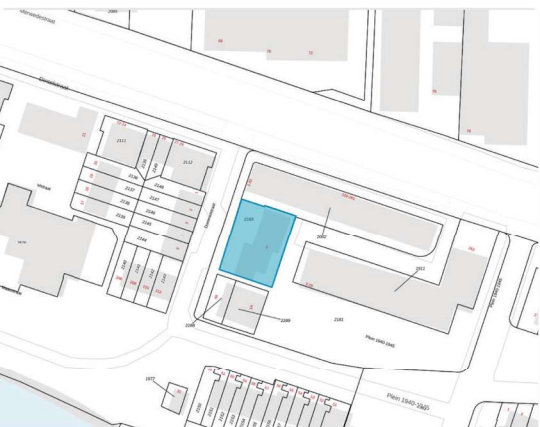
De Petruskapel is een bescheiden en laag gebouw bestaande uit een kerkzaal met zadeldak en klokkenstoel en een lager zalendeel. De kerk bevindt zich op de Staart, een staartvorming voormalig industriegebied aan de Beneden Merwede.

De zichtbaarheid van de kapel is sterk verminderd, doordat ze ligt ingeklemd tussen andere bebouwing. Van oorsprong had de kapel een vrije ligging in het groen, nu heeft nog één zijde een groenstrook. Op dit moment is er weinig cohesie tussen het gebouw en de omgeving. Toch is de kapel een bijzonder element in het midden van de wederopbouwwijk in het voormalige industriegebied.

Interieur

De zaal heeft een intieme en verfijnde sfeer, mede door de geringe afmetingen. De opzet van de ruimte is traditioneel in de lengterichting, richting het liturgisch centrum. In de zijgevels bevinden zich grote vensters. De stoelen herinneren aan het bedoelde tijdelijke karakter van de ruimte.

Naam	Petruskapel
Adres	Plein 1940-19451
Huidige functie	Religieus
Huidige denominatie	(PKN) Protestantse Kerk in Nederland
Oorspronkelijke denominatie	Gereformeerde Kerken in Nederland
Bouwjaar	1958
Jaar buiten gebruik	n.v.t.
Architect	J. de Gruijter
Monumentenstatus	geen

Jan Ligthartlaan 3, Dordrecht

Eljakim

Algemeen

Oorspronkelijk heette dit gebouw De Kandelaar. Het gebouw is in 1971 gebouwd voor de Gereformeerde Kerk vrijgemaakt en is ontworpen door architect Van Hunnik. De meeste kerken uit de jaren 70 van de vorige eeuw zijn onopvallende, sobere gebouwen, vaak zonder toren. Dit is een reactie op de toenemende secularisering van de samenleving. De Kandelaar heeft echter een behoorlijke toren en een opvallend ruitvormig dak. Toch is de vormgeving en afwerking van het gebouw sober.

De Gereformeerde Kerk vrijgemaakt laat in de jaren '90 een nieuwe, gelijknamige kerk bouwen voor haar groeiende gemeente. De Kandelaar wordt in 1993 verkocht aan de Volle Evangeliegemeente Eljakim.

Het gebouw heeft geen monumentale status.

'De Kandelaar heeft een behoorlijke toren en een opvallend ruitvormig dak.'

Gebouw en omgeving

De kerk heeft een ruitvormige plattegrond en dakvorm waarin een kruis te herkennen is. De toren vormt daar een beëindiging van. De kerk ligt in de knik van de Jan Lighthartlaan in de wijk Reeland. De stedenbouwkundige rol van het gebouw is beperkt door de gesloten gevelwand met hoge ramen aan de straatzijde.

Interieur

De ruitvormige plattegrond van de kerkzaal geeft een interessante ruimtelijke beleving. In de lange punt bevindt zich het liturgisch centrum, tevens het laagste punt. De stoelen zijn daaromheen opgesteld. De ruimte heeft een warme sfeer door het houten plafond. De inrichting is verder sober.

Naam	Eljakim (van oorsprong: De Kandelaar)
Adres	Jan Lighthartlaan 3
Huidige functie	Religieus
Huidige denominatie	(VEG-VPE) Volle Evangelie Gemeente Eljakim
Oorspronkelijke denominatie	(GKv) Gereformeerde Kerken in Nederland vrijgemaakt
Bouwjaar	1971
Jaar buiten gebruik	n.v.t.
Architect	Van Hunnik
Monumentenstatus	geen

Rijksstraatweg 101, Dordrecht

Lydiakerk

Algemeen

Lydiakerk is in 1886 gebouwd als evangelisatiegebouw van de Tweede Tol in de toenmalige gemeente Dubbeldam. Het gebouw heeft een eenvoudig voorkomen. In 1923 is het ingericht als kerk voor de Vrije Evangelische Gemeente. Deze gemeente heeft het gebouw in 1950 uitgebreid. In 1967 kwam het in eigendom van de Nederlandse Hervormde Kerk en kreeg het de naam Lydia. Lydiakerk is in 1984 gesloten vanwege een teruglopend ledenaantal. De overgebleven kerkgangers vonden onderdak in de Andreaskerk. Het gebouw is verkocht aan een particuliere eigenaar. De kapel is een gemeentelijk monument.

Samenhang

Lydiakerk is een kleine zaalkerk met spitsboogvensters in de zijgevels. De kerk is voorzien van een dakruiter en een klok in de voorgevel. De kerk ligt aan de Rijksstraatweg, aan de zuidkant van Dordrecht. Van oorsprong lag de kerk in de gemeente Dubbeldam, in het buurtschap Tweede Tol. De Rijksstraatweg is aan het begin van de 19e eeuw aangelegd als verbinding tussen de stad Dordrecht en het pontje aan het Hollandsch Diep. Tweede Tol is het tweede tolpunt geweest op die route. Het gebouw heeft een vrijstaande ligging in het groen. De kerk is via een bruggetje toegankelijk. De kapel heeft een belangrijke stedenbouwkundige rol door de ligging aan een hoofdweg en vanwege de historiciteit van de plek.

Interieur

Lydiakerk is ingericht als werkplaats. Voorafgaand aan de verkoop van het kerkgebouw zijn waardevolle interieurelementen verhuisd. Zo bevindt het orgel zich in de Grote Kerk. Een gebrandschilderd raam heeft een plek gekregen in de Andreaskerk.

Naam	Lydiakerk
Adres	Rijksstraatweg 101
Huidige functie	Opslag en wonen
Huidige denominatie	n.v.t.
Oorspronkelijke denominatie	Vrije Evangelische Gemeente / Nederlandse Hervormde Kerk
Bouwjaar	1886
Jaar buiten gebruik	1983
Architect	onbekend
Monumentenstatus	Gemeentelijk Monument

Talmaweg 121, Dordrecht

Stephanuskerk

Algemeen

De Stephanuskerk is in 1961 ontworpen door het Eindhovense architectenduo Geenen en Oskam. Dit bureau heeft zowel katholieke als protestantse kerken ontworpen en dat is zeldzaam. De Stephanuskerk is gebouwd als Gereformeerde Kerk. Het is een zeer uitgesproken en typisch voorbeeld van een wederopbouwkerk. De Wederopbouw is een periode waarin kerken niet alleen letterlijk maar ook figuurlijk hoogtepunten van een wijk waren. Architecten zagen kerken als paradepaardjes in hun oeuvre en dat vertaalde zich in bijzondere en kwalitatief hoogstaande architectuur. Zo ook deze kerk.

In 2002 is de kerk verkocht aan de Kerk van de Nazarener. De spits van de toren is in 1994 verwijderd. Het gebouw is in 2013 gerenoveerd.

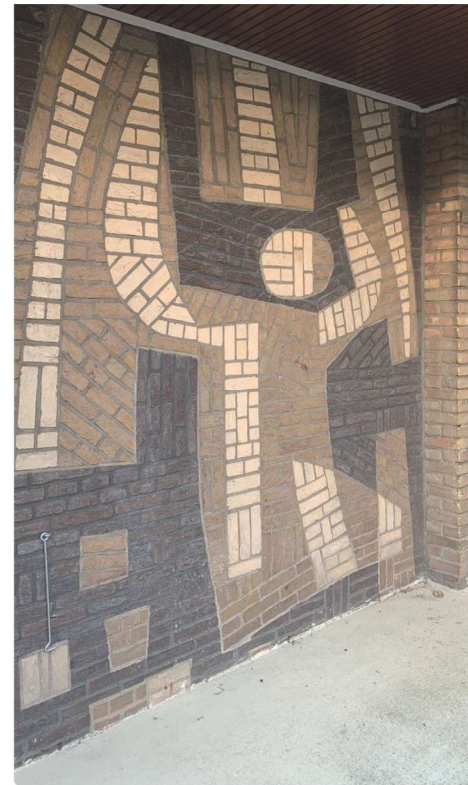
De kerk heeft geen monumentenstatus.

Gebouw en omgeving

De Stephanuskerk is een meerhoekig gebouw. De kerkzaal bevindt zich op de verdieping, op de begane grond bevinden zich vergader- en ontmoetingsruimten. Een grote trap aan de buitenzijde leidt naar de kerkzaal. Daarmee is het een voorbeeld van een verdiepingskerk, een nieuwe naoorlogse typologie waarbij de kerkzaal zich boven de vergader- en ontmoetingsruimten bevindt. Het gebouw heeft een hoge toren met glazen gevel.

'Het gebouw is een typisch voorbeeld van een wederopbouwkerk. In deze periode waren kerken niet alleen letterlijk maar ook figuurlijk hoogtepunten van een wijk.'

De kerk heeft een zeer belangrijke stedenbouwkundige rol in de wijk Crabbefhof door de centrale ligging en de beeldbepalende toren en de verhoogde ligging.

In de naoorlogse wijk Crabbefhof hebben meerdere kerkgebouwen een prominente plek gekregen in het stedenbouwkundige plan. Ze zijn gepositioneerd in de zichtlijn van de monumentale assen van de wijk. Zo zijn ze herkenbare en beeldbepalende punten die oriëntatie geven aan de wijk.

Interieur

De kerkzaal heeft een traditioneel en relatief sober karakter door de houten bankenrijen en de bakstenen muren. De lichttoetreding is echter bijzonder, evenals de aanwezigheid van diverse glas- en wandkunstobjecten.

Achterin de kerkzaal bevindt zich een opvallend vormgegeven orgelbalkon. De ruimte heeft een waaiervorm met het verhoogde liturgisch centrum in de punt. De aandachtswand, achter het liturgisch centrum, is in 2013 vernieuwd. De houten banken en lichtarmaturen zijn oorspronkelijk.

Naam	Stephanuskerk
Adres	Talmaweg 121
Huidige functie	Religieus
Huidige denominatie	(Knaz) Kerk van de Nazarener
Oorspronkelijke denominatie	Gereformeerde Kerken in Nederland
Bouwjaar	1961
Jaar buiten gebruik	n.v.t.
Architect	Geenen & Oskam
Monumentenstatus	geen

Groen van Prinstererweg 66, Dordrecht

Opstandingskerk

Algemeen

De Opstandingskerk is in 1962 gebouwd door de Vrije Evangelische Gemeente naar ontwerp van de Dordtse architect Gerrit Gerritsen. De kerk is een bescheiden en laag gebouw zonder toren. De kerk is sinds 2019 in gebruik als uitvaartcentrum. De Vrije Evangelische Gemeente kerkt tegenwoordig als huurder in de Doopsgezinde Kerk. Het gebouw heeft geen monumentale status.

Samenhang

De Opstandingskerk bestaat uit een hogere kerkzaal met hellend dakvlak en lagere nevenruimten. De kerk heeft een stedenbouwkundige rol in de wijk Crabbefhof door de centrale ligging. In de naoorlogse wijk Crabbefhof hebben de drie kerken (Stephanuskerk, Verrezen Christuskerk en deze kerk) een prominente plek gekregen. Ze zijn gepositioneerd in de zichtlijnen van de monumentale assen van de wijk. Zo zijn ze herkenbare en beeldbepalende punten die oriëntatie geven aan de wijk.

Interieur

De voormalige kerkzaal wordt gebruikt als bijeenkomstzaal voor een uitvaartcentrum. De ruimtelijkheid is nog geheel te ervaren. Ook het houten schrootjesplafond is er nog. Wel is inventaris van de voormalige kerk vervangen.

Naam	Opstandingskerk
Adres	Groen van Prinstererweg 66
Huidige functie	Cultureel en maatschappelijk
Huidige denominatie	n.v.t.
Oorspronkelijke denominatie	Vrije Evangelische Gemeente
Bouwjaar	1962
Jaar buiten gebruik	2017
Architect	Gerrit Gerritse
Monumentenstatus	geen